

CUIJK ONDERNEEMT

© Werkorganisatie CGM, Economische Zaken, Belastingen, Openbare Werken, Vergunningen, Vieky Brands

Louis Jansenplein 1
5431 BV Cuijk

Postbus 7
5360 AA Grave

0485-396600
www.cuijk.nl

2019

RAPPORTAGE HAVEN CUIJK

“DE HAVEN BIEDT KANSEN VOOR DE REGIO!”

De Maas is een levensader voor het Land van Cuijk. Met de komst van de Inland terminal in De Haven van Katwijk, in januari 2013, is de verbinding tussen het bedrijfsleven en de Maas versterkt. Dit met de intentie om het vervoer goedkoper te maken en vrachtwagens van de weg te halen. De Haven Cuijk behoort al vele jaren tot de top 40 van binnenhavens van Nederland (in overslagvolumes). Dit heeft natuurlijk zijn oorsprong in de zandwinning in de Kraaijenbergse Plassen.

Maar tijden veranderen en nieuwe kansen dienen zich aan. Daarbij speelt de rol van het water een nog belangrijkere rol. De bedrijven in De Haven weten dat en pakken de kansen die het water hen biedt. Denk daarbij aan toevoer van water voor productieprocessen of om in te spelen op de Energietransitie, denk daarbij aan BECC.

Maar ook de Modal Shift (vervoer van de weg naar het water te verschuiven) is voor bedrijven een steeds belangrijker argument om de faciliteiten van de haven te benutten. Door de huidige economie lopen de A50 en A73 vol. Files betekent stilstaan en dat kost

geld. Hierdoor komen de mogelijkheden van de binnenvaart steeds meer in beeld, om via die weg de aan- en afvoer van grondstoffen en producten te realiseren. Een locatie op Bedrijventerrein De Haven is vandaag de dag voor grote spelers een locatie met kansen voor de toekomst.

**“De gemiddelde
toegevoegde
waarde per
werkzame persoon
is sterk toegenomen”**

Met de realisatie van de Bedrijventerreinvereniging De Haven in 2018 is de samenwerking op Bedrijventerrein De Haven verbeterd. Niet alleen de mogelijkheden van de Haven bieden kansen, de bedrijven op De Haven weten elkaar nu beter te vinden, waardoor via samenwerking een nog grotere versterking plaatsvindt. Denk daarbij aan de realisatie van de stoomleidingen. Bedrijven zoals Duynie Ingrediënts hebben de meerwaarde hiervan gezien en zich gevestigd op De Haven om daadwerkelijk gebruik te gaan maken van de kansen van De Haven.

In deze rapportage geven wij u een inzicht in de betekenis van De Haven en het water voor de regio en welke resultaten dat in 2019 heeft gebracht.

Wethouder Maarten Jilisen

Wethouder Maarten Jilisen: “Wij verwachten dat de groei de komende jaren door zal zetten. Onze regio kent tal van grote spelers die nog meer kunnen en zullen gaan profiteren van de mogelijkheden die onze overslagkade biedt.”

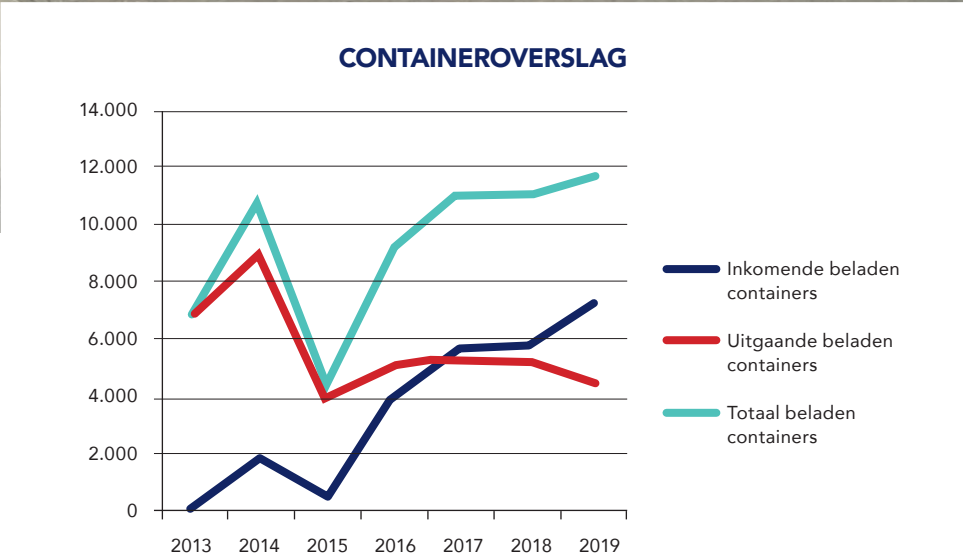
“CONTAINERTERMINAL CUIJK KANS VOOR HET BEDRIJFSLEVEN!”

Het aantal beladen containers is in 2019 toegenomen met 6% ten opzichte van 2018. Na het verlies van de grootste klant van de terminal (Heinz uit Elst) in 2014-2015 heeft Van Berkel Logistics zich ingezet om nieuwe klanten aan te trekken en het verlies te minimaliseren. Dit is gelukt door de komst van een nieuwe grote klant vanuit Gennep. Ook is het aantal klanten afkomstig uit het Land van Cuijk toegenomen. Dit heeft geresulteerd in aantrekkelijke cijfers in 2019. De groei heeft zich zodanig doorgezet dat ITC de activiteiten in de Haven gaat uitbreiden.

Bij grote ontwikkelingen in de regio weten de bedrijven ITC te vinden, waardoor regelmatig ook naar de Inland Terminal in Veghel moet worden uitgeweken. De bulkoverslag houdt verband met o.a. de aanvoer van bulkmateriaal voor Lensli (Horticoop/ Lentse Potgrond) en ook daar heeft een groei van 11% plaatsgevonden. De verladingen over water vinden hoofdzakelijk plaats van en naar Rotterdam. Maar ook de binnenhavens van Moerdijk, Alblasserdam en Oss worden aangedaan. ■

Onderzoek in 2011 wees uit dat er in de regio een potentieel van maximaal 58.000 teu* (en 330.000 ton bulk) voor een kleinschalige terminal moest zijn. Een realistischer scenario ging uit van een kleine 48.000 teu oftewel 24.000 containers. “Voldoende voor een gezonde exploitatie”, aldus Ecorys. Op basis daarvan werd de Inland Terminal Cuijk gerealiseerd.

(*TEU is de aanduiding voor de afmetingen van containers. De meest voorkomende containers, die worden gebruikt voor het vervoer op containerschepen en op vrachtwagens zijn 2 TEU)

OVERSLAGVOLUMES VAN 2013 TOT 2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
CONTAINERS							
Inkomende beladen containers	58	1.820	484	4.053	5.579	5.771	7.171
Uitgaande beladen containers	6.829	8.856	3.908	5.056	5.381	5.265	4.513
Totaal beladen containers	6.887	10.676	4.392	9.109	9.109	11.036	11.684
Aantal TEU	13.774	21.352	8.784	18.218	21.920	22.072	23.368
BULK							
Overgeslagen tonnage	21.535	22.584	20.742	19.370	21.109	20.393	22.619
Aantal schepen	28	29	24	22	26	25	28

“Overslag Haven Cuijk weer toegenomen”

Karina Marsilje, Duynie Ingredients:

“ENORM BELANGRIJK DAT WIJ
CIRCULAIR KUNNEN
PRODUCEREN
EN DE HAVEN GEEFT ONS DEZE
MOGELIJKHEID!”

Duynie Ingredients produceert duurzame ingrediënten waarbij plantaardige co-producten als grondstof worden gebruikt. Deze co-producten komen vrij bij het verwerken van aardappelen, suikerbieten, chicorei, fruit en groente tot humane voeding. Met de restwarmte van de BECC worden de co-producten gedroogd en verwerkt tot ingrediënten voor onder andere honden- en kattenvoer.

Twee jaar geleden heeft Duynie Ingredients, onderdeel van Duynie Group, de grond naast de BECC voor de bouw van een nieuwe duurzame ingrediënten fabriek aangekocht. Inmiddels is de bouw afgerond en de fabriek in De Haven operationeel. “We hebben voor deze locatie gekozen omdat wij hier restwarmte kunnen inkopen bij de BECC”, vertelt Karina Marsilje, Managing Director Duynie Ingredients.

“Deze samenwerking is een belangrijke stap in onze ambitie naar klimaat neutrale productie”.

“Het is enorm belangrijk dat wij circulair kunnen produceren en De Haven geeft ons deze mogelijkheid” Een bijkomend voordeel van de locatie aan het Lange Oijen is dat de fabriek aan vaarwater ligt. “We verkennen momenteel of het mogelijk is om een deel van onze aan- en afvoer per schip te organiseren”, legt Karina Marsilje uit.

“Met onze fabriek in De Haven versterken wij onze wereldwijde positie als producent van duurzame ingrediënten voor huisdiervoeding. Bovendien dragen we bij aan de duurzaamheidsambities van de gemeente Cuijk en het duurzaamheidsbeleid van de provincie Noord-Brabant”, concludeert Marsilje. ■

VAN GROTE ZAND- EN GRINDHAVEN NAAR MULTIFUNCTIONELE ZAND- EN GRINDHAVEN

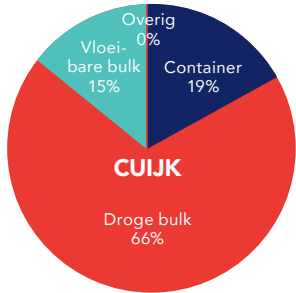
De Haven in Cuijk behoorde altijd tot de grotere Zand- en Grindhavens van Nederland. Door functieverschuivingen in De Haven zijn de volumes aan zand- en grind afgenomen en het aantal containers gestaag gegroeid.

In de laatste Binnenhavenmonitor (2019) wordt Cuijk nog als voorbeeld aangehaald voor de grotere Zand- en Grindhavens in Nederland. Maar tegelijkertijd wordt de conclusie getrokken dat Cuijk niet meer het juiste voorbeeld is door de hoeveelheid containers die worden overgeslagen. Cuijk behoort tegenwoordig tot de categorie ‘multifunctionele zand- en grindhaven’ en behoort daarmee tot de grootste 40 havens van alle havens in Nederland.

De Havenmonitor 2019 concludeert het volgende: “De afgelopen jaren is een sterke daling van de overslag in tonnen te zien in Cuijk; in 2011 was de overslag nog bijna 5,6 miljoen ton, terwijl in 2018 nog slechts 1,3 miljoen ton werd overgeslagen. Daar staat wel een stijging van de containeroverslag tegenover; rond de 30.000 TEU de afgelopen jaren.

De gemiddelde toegevoegde waarde per werkzame persoon is wel sterk toegenomen en

daardoor de totale directe toegevoegde waarde. De grote zand- en grindhavens lijken dus slechts gedeeltelijk te hebben geprofiteerd van de economisch goede tijden in de bouwsector sinds 2014; wel qua toegevoegde waarde, maar niet zo zeer qua werkgelegenheid.” ■

CASE STUDY 1: CUIJK

	2013	2014	2018
Werkgelegenheid Cuijk	125	125	95
Gemiddelde toegevoegde waarde per werkzame persoon	€ 58.481	€ 64.000	€ 115.789
Directe toegevoegde waarde Cuijk	€ 7 mln.	€ 8 mln.	€ 11 mln.
Gemiddelde multiplier indirecte toegevoegde waarde	1,62	1,64	1,83
Directe + indirecte toegevoegde waarde	€ 12 mln.	€ 13 mln.	€ 20 mln.

De werkgelegenheid in Cuijk is afgenomen onder meer door het stoppen van de houthandel Willemsen Naaldhout BV (Houtwereld, 2017), die in 2014 nog met 37 werknemers was opgenomen. Door de sterke stijging in de toegevoegde waarde per werkzame persoon, neemt de directe toegevoegde waarde wel toe, naar 11 miljoen euro.

ONTVANGEN SCHEEPVAARTRECHTEN EN INVESTERINGEN GEMEENTE

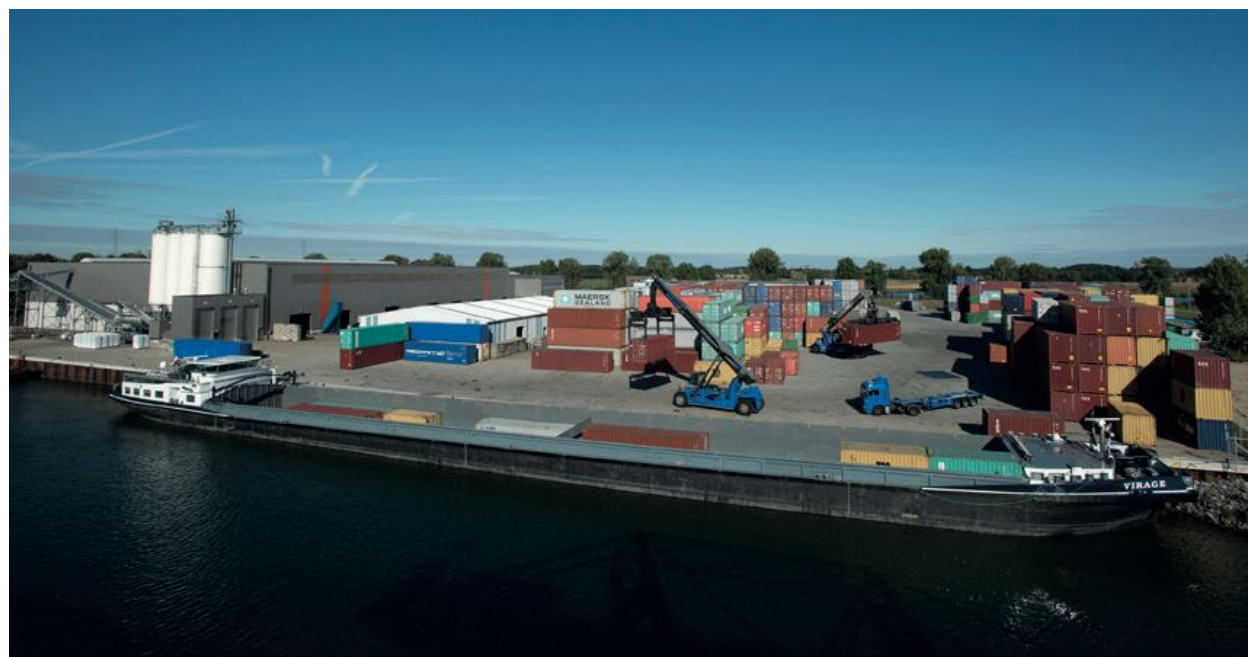
Het aantal beladen containers en het tonnage bulkoverslag vormen samen de grondslag voor de gemeentelijke tarifiering volgens de havenverordening. Daarom wordt dit afzonderlijk geregistreerd. De opbrengst voor kadegeld

2018 was geraamd op € 24.766 en leverde werkelijk € 29.402.

De opbrengst voor kadegeld 2019 is in totaal € 43.719,00. Daarmee wordt de raming 2019 van € 24.670 ook ruimschoots behaald. ■

OPBRENGSTEN KADEGELDEN EN DOORVAARRECHTEN IN DE HAVEN

2016	€ 31.886,00
2017	€ 35.926,00
2018	€ 29.402,00
2019	€ 43.719,00

PASSANTEN (RECREATIE EN TOERISME)

De ligging aan de Maas brengt voor de regio en gemeente Cuijk niet alleen economische mogelijkheden door havenfaciliteiten in De Haven. Ook de ondernemers in het Centrum en aan de Kraaijenbergse Plassen hebben er belang bij dat de faciliteiten aan de Maas goed zijn. Naast de beroepsvaart heeft de pleziervaart ook invloed op de economische ontwikkelingen via watertoerisme.

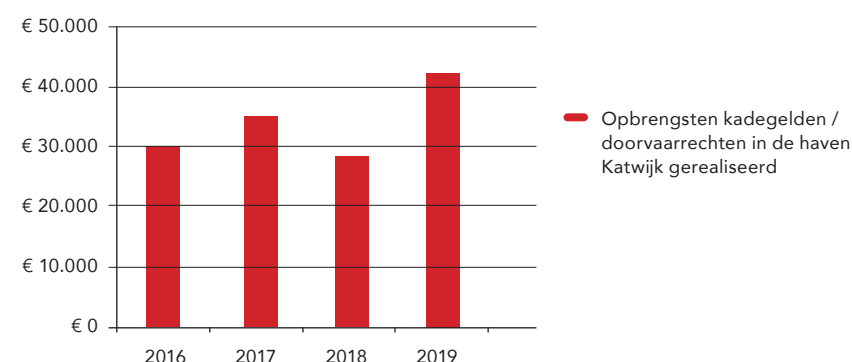
Riviercruises kunnen een lokale economische impuls geven afhankelijk van de functie van de haven (startplaats, tussenstop, overnachting) en het programma op locatie (excursie, vrije tijd). De kapitaalkrachtige doelgroep van riviercruises is bereid te besteden aan excursies en winkelen. Dit biedt kansen voor lokale ondernemers, maar ook voor o.a. musea. De bestedingen komen terecht bij de rederij en hun personeel, toeleveranciers, excursiebedrijven en excursielocaties. Ook lokale bedrijven in de aanleghaven kunnen bestedingen verwachten, mits er voldoende vrije tijd is en het aanbod van winkels en (terras)horeca aantrekkelijk. Door excursies aan te bieden, informatie te verstrekken en routes aantrekkelijk te maken kunnen aanlegplaatsen de schepen en hun gasten langer vasthouden. Dat zorgt voor een impuls in de lokale economie. Ook Cuijk is

als ligplaats opgenomen in programma's van rederijen, zoals in programma's van fietscruises of Nederland-België-riviercruises. Waarbij het hoogseizoen loopt van april tot en met juli. De meeste profijt ondervinden bijzondere winkels met een gemiddeld besteding van ca. € 43,00 per stel (inclusief bezoekers die niets uitgeven). De bestedingen van passagiers aan excursies, de bevoorrading, havengeld, besteding van personeel en de toeristische profilering van aanlegplaats kunnen een nog hogere economische spin off realiseren.

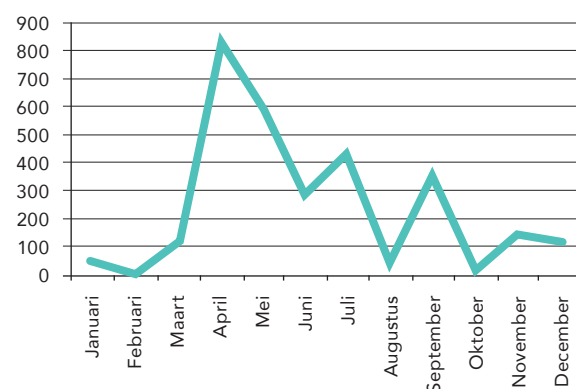
In 2019 hebben 46 schepen een ligplaatsvergunning benut. Met een gemiddelde verblijfsduur van haast 18 uur is de verblijfsduur in Cuijk goed te noemen. Deze schepen brachten samen ca. 3000 bezoekers naar Cuijk. Uitgaande van gemiddelde cijfers die bekend zijn op het gebied van bestedingen van de riviercruise-doelgroep kunnen we verwachten dat zij in totaal € 57.500,- in Cuijk hebben besteed.

Er zijn geen cijfers van voorgaande jaren voor Cuijk beschikbaar op het gebied van riviercruises om vergelijkingen te maken. Op het gebied van passanten van plezierjachten zijn geen gegevens bekend, aangezien zij geen haven- en/of liggeld betalen. ■

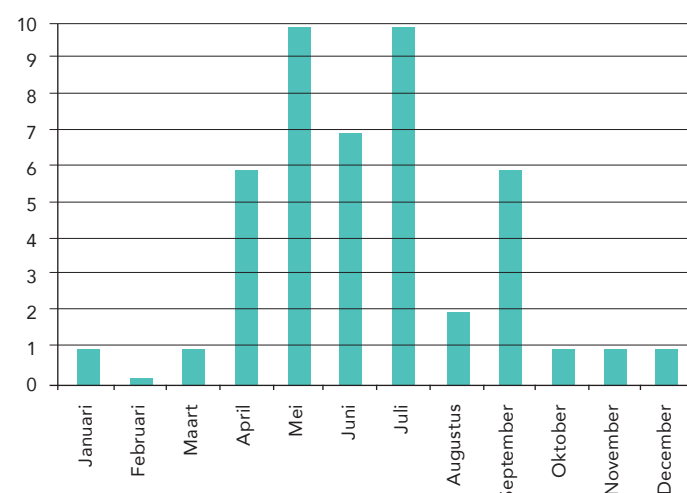
OPBRENGSTEN KADEGELDEN EN DOORVAARRECHTEN

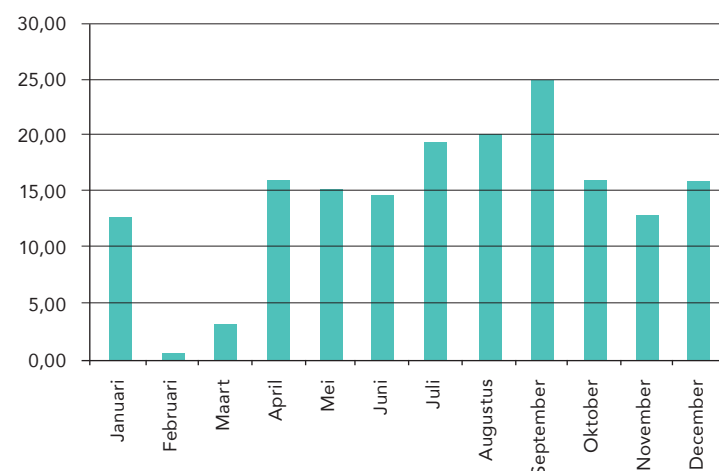
AANTAL PERSONEN RIVIERCRUISE CUIJK

AANTAL BOTEN

DUUR VERBLIJF (AANTAL UREN)

ONTWIKKELINGEN

DE HAVEN 2020- 2021

Voor de komende jaren staan vanuit Economische Zaken de volgende acties op het programma om De Haven van Cuijk en de watergebonden activiteiten te versterken in het programma 'Havenontwikkeling':

- Optimaliseren Modal Shift
- De Haven op de kaart zetten (o.a. via rapportage, bijeenkomsten, social media)
- Uitbreiden kadefaciliteiten
- Samenwerking andere havens
- Digitalisering
- Bereikbaarheid
- Bevordering Circulariteit
- Clean Energy Hub
- AgriFood-ontwikkelingen
- Uitbouwen Parkmanagement en organisatiegraad

Om bedrijventerrein De Haven toekomstbestendig te maken zijn drie pijlers van belang, te weten Duurzaamheid, Fysiek ruimtelijk en Sociaal Economisch.

Op het gebied van **Duurzaamheid** zijn doelstellingen opgenomen in het Duurzaamheidsplan Cuijk. De bedrijven op De Haven zetten hier vol op in. Door de aanwezigheid van BECC (bio-energiecentrale) op De Haven is er een stevige aanzet gemaakt naar een klimaat-neutraal bedrijventerrein. Door uitwisseling van stoom met de

nabijgelegen bedrijven worden circulaire kansen benut. Dit heeft nieuwvestigers aangetrokken, zoals Duynie Ingredients. Om de mogelijkheden van energie-uitwisseling verder te benutten, wordt de realisatie van een Clean Energy Hub in de Haven onderzocht. Daarmee kan de doelstelling om de binnenvaart ook duurzaam in te richten worden ondersteund. Verder wordt onderzoek gedaan om de afvalstromen in de regio van de weg richting het water te verbeteren (modal shift).

Optimalisering van de **Fysiek-ruimtelijke pijler** ligt meer op het vlak van infrastructuur. Verkeersveiligheid en optimalisering routing vrachtverkeer staat hoog op de agenda. Verder is uitwisseling van grondstoffen en energie een kans voor De Haven. Door verschillende partijen met elkaar te verbinden, kunnen deze kansen worden verzilverd. De infrastructuur en digitalisering van data is ook een actiepoint op de agenda van de Havenontwikkeling. Door verbetering van data-uitwisseling kan nog meer efficiency worden bereikt.

Op **Sociaal Economisch** gebied draagt De Haven al behoorlijk bij aan het Bruto Lokaal Product

van Cuijk. De Haven draagt haar steentje bij als het gaat over directe en indirecte werkgelegenheid. Het werknemersbestand op De Haven vergrijst, waardoor HRM-vraagstukken aandacht behoeven. De oprichting van de Bedrijventerrein Vereniging De Haven heeft een goede stap opgeleverd in de richting van verbetering van de organisatiegraad op De Haven. Hier valt nog meer winst te behalen door meer gebruik te maken van de mogelijkheden van Parkmanagement. Ook is er sterk behoefte aan de verbinding met het onderwijsaanbod. Kennisuitwisseling en samen werken aan Next Economy zijn de kansen voor de Haven. Hier wordt op ingezet. ■